

Beeld en Geluid stelt propagandafilms NSB online beschikbaar

Het relatief nieuwe medium film was van groot belang in de propagandamachine van de NSB. Dit wordt duidelijk aan de hand van de NSB-filmcollectie die Beeld en Geluid in samenwerking met het Netwerk Oorlogsbronnen online beschikbaar stelt binnen het project [WO2 Open Data Depot](#). Het materiaal is als publiek domein gemarkeerd en wordt nu online vrijgegeven om grootschalig en laagdrempelig (wetenschappelijk) onderzoek mogelijk te maken en te stimuleren. De collectie bestaat uit zo'n 170 gedigitaliseerde films met name uit 1941 t/m 1944, waarvan een deel in de hoogste kwaliteit gescand is.

De films vertellen veel over het ideaalbeeld dat de NSB haar leden en de 'volksgenoten' wilde voorspiegelen: orde, discipline, tucht, patriottisme, volksbelang voor individueel belang. Daarnaast laten ze goed zien aan welke emoties de NSB probeerde te appelleren: eensgezindheid, saamhorigheid en lotsverbondenheid. De aantrekkingskracht van de NSB - in 1943 telde de beweging 100.000 leden - is in de historiografie een onderbelicht thema waar pas de laatste jaren meer aandacht voor is.

Het gaat om 'geconfisqueerd oorlogsmateriaal', waarover de Nederlandse overheid in 1944 de auteursrechten verkreeg, die 70 jaar na publicatie zijn vervallen en nu dus tot het publieke domein behoort.

De NSB-filmcollectie komt op verschillende manieren online beschikbaar:

Alle films zijn te vinden op de site van [Beeld en Geluid](#). Een selectie films is te zien via dit [thema kanaal](#). Meer informatie over de Filmdienst der NSB is na te lezen in de [BeeldenGeluidWIKI](#). Alle films zijn te zien en te hergebruiken via [Open Beelden](#) vanaf 31 mei a.s. Alle films zijn raadpleegbaar via [Wikimedia](#) vanaf 31 mei a.s.

Beeld en Geluid organiseert, in samenwerking met het Netwerk Oorlogsbronnen en het NIOD, twee bijeenkomsten, waar deze filmcollectie centraal staat:

Op donderdag 31 mei vindt een erfgoedbijeenkomst plaats over de wetenschappelijke waarde van geconfisqueerd oorlogsmateriaal. Meer informatie over deze bijeenkomst is [hier](#) te vinden. Op zondag 3 juni laat NIOD-beeldonderzoeker René Kok zien hoe belangrijk het medium film is geweest bij de propagandavoering van de NSB, aan de hand van de NSB-filmcollectie. Meer informatie over deze bijeenkomst is [hier](#) te vinden.

Omdat het voor veel individuele erfgoedorganisaties te tijdrovend is om met terugwerkende kracht de juridische status van WO2-collecties te bepalen, heeft het Netwerk Oorlogsbronnen WO2-bronnen in het publieke domein en met open licenties verzameld. Door deze open oorlogsbronnen te publiceren op platforms met een groot publieksbereik, wordt het hergebruik ervan gestimuleerd. Het project WO2 Open Data Depot is mogelijk dankzij het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie en/of om u aan te melden voor een van de bijeenkomsten kunt u contact opnemen met communicatiemanager van Beeld en Geluid, Jennemiek Leijssen, via 06 51577014 of jleijssen@beeldengeluid.nl.

Netwerk Oorlogsbronnen: Het Netwerk Oorlogsbronnen wordt gefaciliteerd door het NIOD instituut voor oorlogs-, holocaust- en genocidestudies en gefinancierd door het Ministerie van VWS, Vfonds en VSBfonds.

www.oorlogsbronnen.nl

NIOD: www.niod.nl

Jennemiek Leijssen

Corporate Communicatiemanager

T 035 - 677 1652

M 06 - 51577014

E jleijssen@beeldengeluid.nl

OVER NEDERLANDS INSTITUUT VOOR BEELD EN GELUID

Beeld en Geluid is het instituut voor mediacultuur; een inspirerende, creatieve en toegankelijke ontmoetingsplek voor zowel particulieren als professionals. Het instituut duidt actuele ontwikkelingen rondom mens, media en maatschappij vanuit mediahistorisch perspectief. Dat doet het vanuit zijn collectie, als mediamuseum, als kennisinstituut en als onderwijspartner. Beeld en Geluid laat zien hoe media zich hebben ontwikkeld in de (recente) geschiedenis, volgt actuele ontwikkelingen en reageert op nieuwe mediafenomenen. Zo levert het instituut een relevante bijdrage aan een open mediacultuur die hoort bij een vrije samenleving.

Nederlands Instituut voor Beeld en Geluidnewsroom